

Saksbehandler: Elin Olsgård

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
031/23	Formannskapet	06.03.2023

Orientering om forslag til nytt avløpsdirektiv - Konsekvenser for Karmøy kommune ved innføring av forslåtte endringer i EU's avløpsdirektiv

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Karmøy formannskap støtter innspillene fra Norsk Vann til høringen til nytt avløpsdirektiv. Saken tas til orientering.
2. Karmøy formannskap vedtar å sende eget høringsinnspill datert 02.03.2023 til Miljødirektoratet.

Formannskapet 06.03.2023:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 031/23 Vedtak:

1. Karmøy formannskap støtter innspillene fra Norsk Vann til høringen til nytt avløpsdirektiv. Saken tas til orientering.
2. Karmøy formannskap vedtar å sende eget høringsinnspill datert 02.03.2023 til Miljødirektoratet.

Saksutredning

Bakgrunn

En evaluering av avløpsdirektivet 2019 viste behov for å oppdatere direktivet og innføre strengere krav til rensing av avløpsvann for å bedre vannkvaliteten i Europa. I forslaget fra 26. oktober 2022 er det i tillegg til strengere renskrav til avløpsvann, krav til reduksjon av forurensning av

overvann, klimagassutslipp, energiforbruk og sykdomsovervåking i avløpsvann. Det er høringsfrist 14.03.2023 og behandlingsprosessen i EU vil trolig være ferdig i mars/april 2024. Deretter skal endringene implementeres i norsk regelverk.

Endringene som er foreslått:

- Alle tettbebyggelser over 1000 pe(personekvivalenter) får krav om sekundærrensing (strengere krav til fjerning av organisk materiale) og det tillates ikke å søke om unntak.
- Kravene for fjerning av fosfor og nitrogen strammes inn.
- Energieffektivisering blir en integrert del av utslippstillatelsene.
- Avløpssektoren skal være klimanøytral innen 2040. Kravet vil bli gjeldende for alle anlegg som mottar mer enn 10.000 pe.
- Nye strenge krav til håndtering av overvann fra byområder, og økte krav til å begrense utslipp fra lekkasjer og overløp.

Hovedplan for avløp, status og framdrift.

Karmøy kommune vedtok ny hovedplan for avløp i 2015, revidert i 2020, varighet til 2027 .

Planen er ambisiøs og har en tettpakket tiltaksplan som har som mål å redusere 72 kommunale utslipp til 13 utslipp, skifte ut 3,1 km avløpsledning(1 %) og 2 pumpestasjoner i snitt hvert år. I planperioden skal det bygges 2 store og ett mindre avløpsrenseanlegg, samt ha større fokus på hyppigere resipientundersøkelser. Alt dette for å bedre vannmiljøet i Karmøy kommune og skape en fremtidsrettet og bærekraftig avløpsanlegg for befolkningen.

Tiltaksplanen er nøye fulgt og siden 2018 er det skiftet 3 km ledning hvert år, 7 kommunale utslipp er sanert, 2 omfattende resipientundersøkelser er utført for å søke om ny utslippstillatelse for Åkrehamn og Kopervik.

Nytt renseanlegg er i ferd med å reise seg i Åkrehamn. I 2023 og 2024 vil ytterligere 12 utslipp bli sanert. Det investeres for kr 100 mill. årlig til disse tiltakene.

Arbeidet med å realisere prosjektene er krevende for organisasjonen, men vi begynner nå å se resultater av hovedplanen.

Konsekvens av foreslåtte endringer i avløpsdirektivet.

Ved innføring av de foreslåtte endringene i EU direktivet, vil vi måtte gjøre store endringer og forrykke prioriteringer. Dette vil få store økonomiske konsekvenser og lite miljømessige gevinster.

- Karmøy kommune må bygge 2 nye sekundærrenseanlegg (Vikesjøen og Visnes) innen 31.12. 2027.
- Innen 31.12.2030 må vi bygge ytterlige 2 nye sekundærrenseanlegg (Sævikevik og Hålandsdalen), samt gjennomføre betydelig oppgradering av de nye pågående renseanleggene i Kopervik og Åkrehamn.
- Alle mindre private utslipp i tettbebyggelsene i nærheten må saneres og overføres til de nye renseanleggene innen samme frist.

Tidsplanen for å utføre endringene er særs knapp og vil måtte endre hele avløpsplanen og tiltakene som ligger her.

Miljøgevinsten av de foreslåtte tiltakene, vil ikke stå i forhold til det omfattende arbeidet og store investeringene som kreves.

Kravene tar ikke hensyn til resipientens tåleevne av organisk utslipp.

Det vil kreve omfattende kostnader og omprioritering av ressursbruk.

Arbeidet med å sanere småutslipp og skifte ledninger vil måtte prioriteres ned.

Primærrenseanlegg for 15.000 pe (person ekvivalenter) har en investeringskostnad kr 150 mill og kr 5.0 mill i driftskostnader.

For å gi et bilde av de økonomiske konsekvensene av oppgradering til sekundærrenseanlegg, legger vi inn kostnad kr 100-150 mill. kroner per anlegg. Dette gir en antatt økt investering på kr 600-900 mill, samt antatt kr 5-10 mill i økte driftskostnader.

Dette vil gi 45-75 % i økte avløpsgebyrer. Da er ikke oppgradering av renseanlegget på Årabrot i Haugesund for fastlandsKarmøy tatt med. I tillegg kommer gebyrøkning som allerede ligger i økonomiplanen.

Informasjon fra Statsforvalteren i Rogaland

Karmøy kommune mottok brev datert 03.02.2023 fra Statsforvalteren i Rogaland. Her informeres det om endringene som er forslått. I brevet anbefaler de kommunene å starte planleggingen allerede nå og sette av midler til endringene. Statsforvalteren signaliserte også at de vil ta i bruk virkemidler ved manglende etterlevelse av krav. Virkemidler som nevnes er å fremme innsigelse i plansaker der renseanlegget som skal motta avløpsvannet ikke har tilstrekkelig kapasitet og/eller ikke overholder rensekravene. I tillegg dersom forhold på ledningsnett kan medføre forurensning på ytre miljø, som f.eks. overløp.

Høringsinnspill fra Norsk Vann

Norsk vann er en bransjeorganisasjon for vannbransjen. De er i ferd med å utarbeide innspill til høringen på vegne av kommunene. De mener blant annet at;

Tilstrekkelig rensing av avløpsvann er avgjørende for både miljøet og folkehelsen. Samtidig har all avløpsrensing et klimafotavtrykk (både under bygging og drift). Forsterkede rensekraav innebærer behov for store investeringer for å bygge nye renseanlegg og økte driftskostnader. Drift av mer avanserte renseanlegg krever dessuten mer bruk av innsatsmidler, som energi og kjemikalier. I tillegg krever både etablering og drift økt tilgang på kvalifisert personell. Rensekraavene må derfor tilpasses resipientens sårbarhet og tåleevne og åpne for at landene kan velge de mest bærekraftige løsningene utfra lokale forhold.

I deres notat er det punktvis gått gjennom hva de er uenige i og skrevet forslag til endringer med begrunnelse.

Kommunaldirektøren anbefaler å støtte Norsk vann sine innspill til høring om nytt avløpsdirektiv. Til informasjon har Stavanger kommune lagt frem sak til formannskapet om tilsvarende støtte til Norsk vann.

Kommunaldirektøren anbefaler å sende vedlagt høringsinnspill datert 02.03.2023 til Miljødirektoratet.

Vedlegg:

Innspill til Miljødirektoratet
Norsk-Vann høringsinnspill